

Sygn. akt II C 596/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	<i>SSO Mariusz Łodko</i>
Protokolant:	Sekretarz sądowy Przemysław Mazur

po rozpoznaniu w Warszawie na rozprawie w dniu 18 czerwca 2014 r.

sprawy z powództwa Województwa (...)

przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...)

o zapłatę

I. powództwo oddala;

II. Zasądza od Województwa (...) na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa 7200 (siedem tysięcy dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt **II C 596/13**

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w niniejszej sprawie w dniu 11 lipca 2011 r., powód – Województwo (...) reprezentowane przez Zarząd Województwa (...), wniosło o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) tytułem odszkodowania kwoty 1.847.797,70 zł wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych od kwoty 1.846.012,17 zł od dnia 23 lutego 2013 r. do dnia zapłaty, od kwoty 1.1009,60 zł od dnia 30 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 775,93 zł od dnia 5 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu powód podnosił, iż w związku z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczącej gospodarki wodnej Skarb Państwa winien był przekazać mu dotację celową w łącznej kwocie 1.846.012,17 zł, na podstawie umów dotacji dotyczących oraz kwotę 1.406.142,44 zł stosownie do złożonych przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w W. wniosków o przekazanie środków. Wprawdzie dotacje na realizację wymienionych zadań wpłynęły na rachunek bankowy powoda, jednakże nastąpiło to dopiero w dniu 31 grudnia 2012 r. o godz. 11.57 i chociaż środki zostały bezzwłocznie przekazane na rachunek bankowy Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, to jednak zostały zaksięgowane przez system bankowy dopiero w dniu 2 stycznia 2013 r. Uniemożliwiło to wydatkowanie tych środków w roku 2012 i skutkowało koniecznością ich zwrotu do budżetu państwa. Powód zwrócił się już po dokonaniu zwrotu środków do Wojewody (...) o ponowne przyznanie tych środków w ramach dotacji celowej na realizację zadań zleconych z zakresu gospodarki wodnej w roku 2012, jednakże Wojewoda (...) dotacji tej powodowi nie przyznał, a przekazane przez powoda środki finansowe zwrócił na rachunek

budżetu państwa. W tej sytuacji powód pokrył należności z tytułu tych zadań ze środków własnych w dniu 22 lutego 2013 r.

Powód wskazał, iż dochodzonej pozewem kwoty domaga się tytułem odszkodowania na podstawie art. 417 § 1 k.c., wskazując także jako alternatywną podstawę roszczenia art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Już w trakcie procesu powód, reprezentowany w tej sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika, odwołując się do bezprawnych, w jego ocenie działań strony pozwanej, wskazał na nie przekazanie przez pozwanego dotacji celowej w kwocie 1.846.012,17 zł w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie do końca 2012 r. zadań zleconych z zakresu gospodarki wodnej przez Samorząd Województwa (...) oraz zaniechanie przez pozwanego przyznania ponownie w roku 2013 Samorządowi Województwa (...) dotacji na sfinansowania zadań zleconych z zakresu gospodarki wodnej zrealizowanych w roku 2012.

(pозew – k. 1-15, pismo procesowe z dnia 5.05.2014 r. – k. 431 - 444)

Pozwany Skarb Państwa reprezentowany Wojewodę (...), który z kolei zgodnie z przepisem art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 ze zm.), zastępowany był w niniejszej sprawie przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów sądowych według norm przepisanych, kwestionując roszczenie powoda tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Uzasadniając swoje stanowisko pełnomocnik pozwanego podniósł, iż powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, zarówno co do bezprawności działania pozwanego, jego winy, zaistnienia szkody, jak i istnienia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zawinionym działaniem Wojewody (...), a szkodą, które stanowić mogłyby o podstawie odpowiedzialności pozwanego wynikającej z art. 416 k.c., wskazując jednocześnie na brak podstawy odpowiedzialności w oparciu o art. 417 §1 k.c., który w tym wypadku, zdaniem pozwanego, nie ma zastosowania, zważywszy na brak skutków wynikających z wykonywania funkcji władczych pozwanego.

Niezależnie od braku wskazania okoliczności świadczących o zawinionym działaniu pozwanego w zakresie nieterminowego przekazywania dotacji celowych, powód w ocenie strony pozwanej, nie przedstawił okoliczności, które wskazywałyby na bezprawność zarówno nieterminowego, zdaniem powoda, przekazania środków w grudniu 2012 r., jak i odmowy ich przyznania w ramach dotacji celowych na sfinansowanie zadań zleconych z zakresu gospodarki wodnej zrealizowanych przez powoda w roku 2012. Wskazał przy tym, iż kwestie przekazywania tych środków określane są indywidualnie, stosownie do treści art. 125 ustawy o finansach publicznych, a także zasad określających odrębne reguły występowania o środki na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych obowiązujących obie strony, ujętych w Wytycznych, które Wojewoda przekazał uprzednio powodowi, jak i jego jednostce organizacyjnej realizującej te zadania. Zgodnie z tymi wytycznymi (pkt 6 – 10) w wypadku realizacji zadań inwestycyjnych, o takie realizował wówczas powód, wypłata środków następowała w oparciu po wniosku jednostki organizacyjnej do którego dołączone winny zostać kopie faktur lub innych dokumentów potwierdzających konieczność dokonania płatności, który podlegał weryfikacji tak pod względem merytorycznym jak i zasadności wypłaty dotacji przez właściwą komórkę pozwanego – Wydział Geodezji i Rolnictwa(...) Urzędu Wojewódzkiego, a po jego reorganizacji, przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Wnioski powoda, datowane na dzień 11 i 13 grudnia 2012 r. wymogów określonych w Wytycznych nie spełniały, co uniemożliwiało ich weryfikację warunkująca wystąpienie do Ministerstwa Finansów o uruchomienie tych środków, niezależnie od tego złożone zostały w terminach późniejszych, bo odpowiednio w dniach 13 i 18 grudnia 2012 r. Zważywszy na konieczność uzupełniania przez powoda dokumentów do wniosku, warunkujących wystąpienie pozwanego do Ministerstwa Finansów o uruchomienie środków, przekazanie przez pozwanego dotacji celowych na realizację zadań inwestycyjnych związanych z budową urządzeń melioracji wodnych w dniu 28 grudnia 2012 r. wynikało z przyczyn od pozwanego niezależnych, a

spowodowanych zbyt późnym i niekompletnym, stosownie do wymogów wytycznych, złożeniem tych wniosków przez powoda, co przedłużało konieczną procedurę ich weryfikacji.

(odpowiedź na pozew - k. 335 – 344, pismo przygotowawcze z dnia 23.05.2014 r. – k. 467 - 472)

Zajmując ostatecznie stanowisko na rozprawie w dniu 18 sierpnia 2014 r. powód poparł żądanie pozwu, wnosząc o zasądzenie odszkodowania, pełnomocnik pozwanego wnosił konsekwentnie o oddalenie powództwa.

(stanowiska stron - protokół rozprawy z dnia 18 czerwca 2014 r. – k.)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Samorząd Województwa (...) realizuje na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4, art. 21, art. 26, art. 71 oraz art. 75 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r., poz. 145), jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, zadania z zakresu gospodarki wodnej. Zadania te w imieniu Samorządu realizuje z kolei Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w W. (dalej jako WZMiUW) będący samorządową jednostką organizacyjną utworzoną w tym celu przez Sejmik Województwa (...).

Finansowanie realizacji tych zadań opiera się o dotacje celowe z budżetu państwa, przekazywane stosownie do treści art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.).

Takie zadania samorząd województwa realizował także w 2012 roku, a obejmowały one zarówno zadania inwestycyjne związane z budową urządzeń melioracji wodnych, jak i zadania bieżące, związane z utrzymaniem tych urządzeń.

Realizując zadania zlecone powód zawarł z Wojewodą (...) jako dysponentem części budżetowej, umowy dotacji o sfinansowanie środkami pochodzącymi z rezerwy celowej budżetu państwa zadań inwestycyjnych, dotyczących m.in.

- odcinkowego zabezpieczenia wału przeciwpowodziowego rzeki W. w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na urządzeniach melioracji wodnych w km 12+410 – 212+480 m. P. gm.I. – suma dotacji 167.872,92 zł;

(umowa nr (...) z dnia 23.11.2012 r. wraz z aneksem nr 1/2012 z dnia 13.12.2012 r. – k. 17 – 24)

- remontu drogi na ławie przywałowej przy lewym wale rz. W. n odc. G. – Ś. w km 26+950 – 28 + 000, gm. K. w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych – suma dotacji 160.484,87 zł;

(umowa nr (...) z dnia 23.11.2012 r.. – k. 15- 30)

- odmulenia zbiornika wyrównawczego i komory pompowni S. zamulonych w trakcie powodzi w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych – suma dotacji 40.498,98 zł;

(umowa nr (...) z dnia 20.12.2012 r.. – k. 31 - 36)

- odcinkowego zabezpieczenie wałów przeciwpowodziowych rz. W. przed penetracją bobrów na terenie gminy S. i W. pow. P. – roboty uzupełniające w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych – suma dotacji 91.218,21 zł;

(umowa nr (...) z dnia 20.12.2012 r. – k. 37 - 42)

- remontu nawierzchni drogi przywałowej przy lewym wale rz. W. n odc. G. – Ś. w km 22 +300 – 22+860, gm. K. w zakresie przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na urządzeniach melioracji wodnych podstawowych – suma dotacji 97.871,72 zł;

(umowa nr (...) z dnia 19.12.2012 r.. – k. 43 - 48)

Stosownie do treści §1 ust. 2 oraz §4 ust 7 tych umów, środki z dotacji miały zostać przekazane na rachunek beneficjenta – Województwa (...), w terminie 7 dni od dnia ich przekazania przez Ministra Finansów na rachunek Wojewody (...), zaś dotacje te winny zostać wykorzystane przez Województwo do dnia 31 grudnia 2012 r.

Niezależnie od tego powód realizował także szereg innych zadań inwestycyjnych związanych z budową urządzeń melioracji wodnych, których termin zakończenia przypadają na grudzień 2012 r., w tym dotyczących:

- etapu II zabezpieczenia przeciwerozyjnego i przeciwpowodziowego rz. S. (k. 92 – 93);
- etapu II A. III – melioracji gruntów gm. B. (k. 94 -95)
- wykonania przyłącza wodociągowego dla pompowni w P. do gminnej sieci wodociągowej w M. (k. 96 – 97);
- H. S. i D. – melioracji użytków rolnych w gminie S. K. (k. 98 – 99);
- M. Ż. II - melioracji użytków rolnych w gminie M. i G. (k. 100 - 101);
- przebudowy – kształtowania przekroju podłużnego cieków Z. w gm. R. (k. 102 – 103);
- przebudowy – kształtowania przekroju podłużnego i poprzecznego rz. W. z odbudową i remontem stopni gm. G. (k. 104 – 105);
- przebudowy wału przeciwpowodziowego kl II prawobrzeżnej doliny W. na odcinku B. – A. (k. 106 -107);
- wymiany zamknięć jazu i odbudowy czaszy zbiornika wodnego na rzece P. w Ł. (k. 108 – 109, k. 110 - 112);
- przebudowy śluzy w km 1+220 prawostronnego wału rzeki L. oraz remont wału wraz z modernizacją jazu w m. W. (k. 113 – 114);
- budowy kanału ulgi łączącego rzekę P. z rowem melioracyjnym w m. S. (k. 115 - 116);
- przebudowy przekroju podłużnego i poprzecznego koryta doprowadzalnika K. gm. B. i M. (k. 117 – 118);
- modernizacji wału przeciwpowodziowego rzeki W. w km 525+000-537+400 gm. Ł. (k. 119 – 120);
- przebudowy wału przeciwpowodziowego rzeki W. w km 541+400-546+800 gm. C. (k. 121 – 122, k.123 – 124, k. 125 - 126);
- przebudowy wałów przeciwpowodziowych rzeki W. na odcinku K. – K. 2,8 km (k. 127 – 129, k. 133 - 134);
- budowy urządzeń melioracji wodnych rzeki U. (k. 129 – 130, k. 131 - 132);
- remontu jazu na rzece P. w km 9+330 gm. K. (k. 135 136, k. 137 – 138);
- remontu progów na rzece Ł. w km 35+710 gm. C. (k. 139 – 140);
- budowy urządzeń melioracji wodnych szczególnych (...) gm. G. (k. 141 – 142);
- budowy urządzeń melioracji wodnych szczególnych w ramach zadania „M., M. i M.” gm. T. (k. 143 – 145);

- wykonania koncepcji w zakresie rozwiązań regulacyjnych na rzece P. (k. 146 - 147);
- opracowania operatu szacunkowego dotyczącego wyceny nieruchomości zajętych pod wał przeciwpowodziowy rzeki W. w obrębie W. (k. 148 – 149);
- wykonania operatu szacunkowego dotyczącego wyceny nieruchomości przeznaczonych do wykupu w ramach zadania inwestycyjnego pn. O. i kształtowanie przekroju podłużnego oraz układu poziomego koryta rzeki S. W. wraz z odbudową dwóch zbiorników retencyjnych gm. J. (k. 150 – 151);
- szeregu zadań inwestycyjnych (31) związanych m.in. z budową urządzeń dotyczących wydzielenia koryta rzeki I., opracowania dokumentacji geodezyjnej dotyczącej podziału działek w związku z budową zbiornika wodnego w jagodnie na rz. W., opracowania mapy projektowej dla przebudowy mostu na rz. R., wydzielenia działek zajętych pod Wał przeciwpowodziowy w obr. W., opracowania map dla celów projektowych, sprawowania nadzorów autorskich opracowania koreferatów i dokumentacji projektowej (k. 154 – 192).

Łączna wartość tych zadań zamykała się kwotą 1.846.012,17 zł, z czego 439.869,73 zł z racji wykonania inwestycji określonych w przywołanych wyżej umowach, a podlegających finansowaniu z dotacji celowej z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych, zaś pozostała kwota 1.406.142,44 zł z tytułu wykonania pozostałych zadań inwestycyjnych związanych z budową urządzeń melioracji wodnych, finansowanych z dotacji celowej budżetu państwa na inwestycje w dziale administracja rządowa.

Szczegółowe zasady uruchomienia środków z dotacji dla pokrycia kosztów poniesionych w związku z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej regulowały wytyczne Wojewody (...), opracowane w tym celu przez (...) Urząd Wojewódzki w W.. W roku 2012 uległy one zmianie w stosunku do dotychczasowej praktyki, dopuszczającej m.in. rozliczanie zaliczkowe, przed rozliczeniem całości zadania.

Pismem z dnia 4 maja 2012 r. 4 maja 2012 r., kierowanym m.in. do Skarbnika Województwa (...) oraz Dyrektora WZMiUW, informując o zmianie wytycznych w sprawie występowania o środki z budżetu państwa na realizację zadań bieżących oraz majątkowych, związanych z budową i bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych przesłał zainteresowanym powyższe wytyczne do stosowania

(pismo z dnia 4 maja 2012 r. wraz z wytycznymi w sprawie występowania o środki z budżetu państwa na realizację zadań bieżących oraz inwestycyjnych związanych z budową i bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych – k. 85-88).

Stosownie do wytycznych obowiązujących w 2012 roku, WZMiUW zobowiązany został do comiesięcznego przesyłania, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do wytycznych, zapotrzebowania na środki z budżetu państwa wraz z terminem ich uruchamiania w ramach limitu ujętego w ustawie budżetowej na rok 2012 i informacją o stanie niewykorzystanych środków budżetowych (pkt 1).

Wydział Geodezji i Rolnictwa (...) Urzędu Wojewódzkiego w W., do którego informacje te winny być przesyłane w terminie do 12 dnia każdego miesiąca poprzedzającego wydatkowanie środków, dokonywał weryfikacji przedłożonych zapotrzebowań.

W zakresie zadań inwestycyjnych, odmiennie niż w stosunku do rozliczania zadań związanych z bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych, pismo z prośbą o przekazanie środków wraz z kopią faktur lub innych dokumentów potwierdzających konieczność dokonania płatności na realizację zadania, potwierdzonych za zgodność z oryginałem, WZMiUW obowiązany był złożyć do Wydziału Geodezji i Rolnictwa (...) Urzędu Wojewódzkiego przy zachowaniu zasady gospodarki finansowej określonej w przepisach ustawy o finansach publicznych, przy czym wnioski te mogły być składane kilkakrotnie w skali miesiąca (pkt 6). Wnioski te podlegały wcześniejszej weryfikacji pod kątem poprawności zastosowanej klasyfikacji budżetowej oraz zasadności wnioskowanych kwot przez Skarbnika Województwa (...) lub osobę przez niego upoważnioną. Tak złożone dokumenty podlegały z kolei weryfikacji pod

względem merytorycznym oraz co do zasadności wypłaty dotacji, której dokonywał Wydział Geodezji i Rolnictwa (...) Urzędu Wojewódzkiego w W., a który następnie złożone przez WZMiUW, pozytywnie zaopiniowane przez siebie wniosku przesyłał wraz z kopią dokumentów wymienionych w pkt 6 wytycznych, do Wydziału Finansów (...) Urzędu Wojewódzkiego w W. (pkt 7, 8 i 9), który uruchamiał dalszą procedurę dotyczącą przekazania środków z dotacji na rachunek beneficjenta, o ile wnioski te zostały pozytywnie zweryfikowane.

Wypłata środków na rzecz Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) następowała niezwłocznie po otrzymaniu środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania z Ministerstwa Finansów.

Realizując zadania powód w listopadzie informował pozwanego o konieczności zapotrzebowania środków finansowych w ramach dotacji, co też pozwany uczynił. Nie wiązało się to przy tym z faktycznym przelewem tych środków na rachunek dysponenta, lecz wiązało się z koniecznością informowania Ministerstwa Finansów o przewidywanych wydatkach z tego tytułu. Wraz z kończeniem realizacji zadań finansowanych w systemie dotacyjnym inwestycji WZMiUW przygotowywał niezbędną dla uruchomienia środków z dotacji dokumentację. W tym wypadku obowiązywały bowiem wprowadzone w maju wytyczne co do konieczności dokumentowania wydatków z racji wykonanych już zadań. Wnioski przygotowane przez WZMiUW – podpisane przez Dyrektora WZMiUW oraz głównego księgowego tej jednostki – B. K. oraz przez Skarbnika Województwa (...), a w okolicznościach tej sprawy przez upoważnionego przez niego Zastępcę Dyrektora Departamentu – Budżetu i Finansów Urzędu Marszałkowskiego – E. G., a datowane na dzień 11 i 13 grudnia 2012 r., dostarczone zostały faktycznie do (...) Urzędu Wojewódzkiego w dniach 13 i 18 grudnia 2012 r. Nie do wszystkich wniosków dołączone wymagane faktur, wnioski zawierały faktury proforma, kilka z nich nie miało dołączonych żadnych dokumentów.

Weryfikująca te wnioski A. B. niezwłocznie po przedłożeniu jej wniosków i załączonej do nich dokumentacji, informowała głównego księgowego WZMiUW B. K. o konieczności uzupełnienia dokumentów i złożenia faktur, informując o braku zgody na składanie faktur proforma. Brakujące dokumenty, nieuporządkowane, dowieszone zostały około godz. 15 w dniu 21 grudnia 2012 r. oraz ostatnie zaś w dniu 27 grudnia 2012 r. A. B. weryfikowała i przyporządkowywała załączone faktury przez weekend, przedkładając je do dalszej realizacji rano 24 grudnia 2012 r.

J. O. – Główny Księgowy Budżetu Wojewody po dokonaniu weryfikacji i sprawdzenia wniosków przez służby merytoryczne Urzędu Wojewódzkiego dokonał przelewu środków w dniu 28 grudnia 2012 r. Oddział Finansów dyspozycję dotyczącą dokonania przelewu otrzymał 27 grudnia 2012 r. popołudniu. Pomimo tego że środki zostały zgłoszone do Ministerstwa Finansów wcześniej, to jednak z uwagi na to, iż przychodzą one transzami, brak było na rachunku kwoty, którą można byłoby powodowi przelać. W okresie tym, z uwagi na koniec roku budżetowego, dokonywano rozliczenia także szeregu innych wniosków, składanych przez inne jednostki. Środki te zapotrzebowano na dzień następny i po ich otrzymaniu przelano je na rachunek Urzędu Marszałkowskiego w dniu 28 grudnia 2012 r. Dotacja celowa na realizację wskazanych wyżej zadań wpłynęła na rachunek bankowy Województwa (...) dopiero w dniu 31 grudnia 2012 r. o godz. 11.57, i została niezwłocznie, przed godziną 13.00, w tym samym dniu przekazana na rachunek bankowy WZMiUW.

Na tym rachunku środki te zostały jednak zaksięgowane dopiero w dniu 2 stycznia 2013 r. W tej sytuacji, jako niewykorzystane w roku 2012, a nie podlegające wykorzystaniu w nowym roku, zostały one w dwóch transzach, w dniach 14 i 15 stycznia 2013 r. zwrócone na rachunek (...) Urzędu Wojewódzkiego.

(zeznania świadków B. K. – 458 - 459, A. W. (1) – k. 459, A. W. (2) – k. 459, E. G. – k. 459 -461, J. O. – k. 461, R. I. – k. 461, A. B. – k. 461 – 462)

W zaistniałej sytuacji, w której pomimo wystawienia przez wykonawców robót inwestycyjnych w grudniu 2012 r. faktur, z uwagi na zwrot dotacji nie zostały one opłacone, Samorząd Województwa, po podjęciu przez Sejmik Województwa (...) w dniu 18 lutego 2013 r. uchwały Nr (...) zmieniającej uchwałę w sprawie uchwały budżetowej, umożliwiającej przesunięcie w budżecie Województwa środków finansowych, zmuszony był pokryć należności wykonawców ze środków własnych przekazując w tym celu z Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) na rachunek WZMiUW środki finansowe w łącznej kwocie 1.846.012,17 zł, które ten w dniu 22 lutego 2013 r. wypłacił

wykonawcom, ponosząc przy tym dodatkowo koszty w wysokości 1.009,60 zł i 775,93 zł z tytułu not odsetkowych wystawionych przez wykonawców z racji opóźnienia płatności.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej orzekło o nieważności w części uchwały Nr (...) z uwagi na brak podstaw do finansowania przez Województwo zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Powód zwracał się do pozwanego o ponowne przyznanie dotacji celowej na sfinansowanie zadań zrealizowanych w roku 2012, jednakże ten nie wyraził na to zgody, zwracając środki z dotacji do budżetu państwa. Poinformował jednocześnie powoda, iż Wydział Finansów uruchamiał środki na podstawie składanych do (...) Urzędu Wojewódzkiego zapotrzebowań o uruchomienie środków wraz z załączonymi fakturami potwierdzonymi za zgodność, ponieważ zaś wnioski zawierały braki, gdyż część z nich zawierała „faktury proforma”, wnioski te nie mogły stanowić podstawy do uruchomienia środków. Wraz z przekazaniem w dniu 27 grudnia 2012 r. uzupełnionych przez powoda i prawidłowo wypełnionych dokumentów, zostały one przekazane w tej dacie do Wydziału Finansów, który niezwłocznie wystąpił do Ministerstwa Finansów o uruchomienie środków i po ich otrzymaniu przekazał je w dniu 28 grudnia 2012 r. na konto Województwa (...), a więc w terminie 7 dni od daty przekazania tych środków przez Ministerstwo Finansów.

(Uchwała Nr (...) z dnia 18 lutego 2013 r. – k. 224 – 227, pismo Wicewojewody (...) z dnia 8.04.2013 r. – k. 223).

W tej sytuacji powód wystąpił z pozwem w sprawie niniejszej, dochodząc odszkodowania z tytułu szkody jaką poniósł w związku przekazaniem dotacji celowej w kwocie 1.846.012,17 zł w terminie uniemożliwiającym wywiązanie się z płatności na rzecz wykonawców prac dotyczących realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, które musiał w konsekwencji pokryć ze środków własnych.

Powyższy stan faktyczny był w zasadzie między stronami bezsporny i ustalony został przez Sąd w oparciu o zeznania wskazanych wyżej świadków oraz przedłożone w sprawie fotokopie przywołanych wyżej dokumentów, którym Sąd dał wiarę pomimo nie złożenia ich oryginałów, jako że wynikające z nich okoliczności faktyczne nie były kwestionowane w toku niniejszego postępowania przez stronę przeciwną, która nie wypowiedziała się, co do wynikających z nich okoliczności faktycznych, w związku z czym okoliczności te, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, uznano za przyznane (art. 230 w związku z art. 229 kpc.).

Wobec zaś bezspornych i przyznanych przez pozwanego, a opisanych powyżej okoliczności faktycznych, wynikających z fotokopii przedmiotowych dokumentów, zbędnym było żądanie ich oryginałów, co w powołanych wyżej okolicznościach sprawy umożliwiało oparcie się na w/w fotokopiach jako dowodach, o których mowa w art. 308 kpc.

Podstawę ustaleń faktycznych w sprawie stanowiły również zeznania świadków zgłoszonych przez obie strony, uczestniczących bezpośrednio w kompletowaniu, przekazywaniu, weryfikowaniu wniosków jak i realizowaniu przelewów tj. B. K., A. W. (2), E. G., J. O., R. I., A. B., które Sąd uznał za wiarygodne, gdyż znalazły one potwierdzenie w złożonych do akt dokumentach. Należało uznać te dowody za materiał spójny ze sobą, przekonujący i nie budzący wątpliwości, a przez to zasługujący na wiarę. Powyższe dowody wzajemnie się uzupełniają i potwierdzają, w zestawieniu ze sobą tworzą spójny stan faktyczny i brak jest zdaniem Sądu przesłanek do odmówienia im mocy dowodowej w zakresie, w jakim stanowiły one podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie Województwo (...) domagało się zapłaty od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) kwoty 1.847.797,70 zł wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, którą zmuszone było wydatkować ze swojego budżetu, celem opłacenia należności wykonawców zadań inwestycyjnych dotyczących realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczącej gospodarki wodnej, z uwagi na to iż zbyt późne przekazanie dotacji przez pozwanego i konieczność zwrotu dotacji uniemożliwiała pokrycie tych kosztów z tych środków. Stan faktyczny niniejszej sprawy nie budził żadnych wątpliwości Sądu.

Powód przedstawił bowiem dokumenty z których niezbicie wynikało, że wobec zwrotu dotacji, która przelana została na konto powoda w dniu 30 grudnia 2012 r. o godz. 11.57, a która na rachunek WZMiUW zaksięgowana została już po dniu 31 grudnia 2012 r. wyasygnował on z własnego budżetu kwotę powyższą kwotę.

Dochodzone w niniejszej sprawie roszczenie odszkodowawcze kierowane w stosunku do Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) powód wiąże ze szkodą jakiej doznać miał z powodu bezprawnego działania pozwanego polegającego na nie przekazaniu przez pozwanego dotacji celowej w kwocie 1.846.012,17 zł w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie do końca 2012 r. zadań zleconych z zakresu gospodarki wodnej przez Samorząd Województwa (...) oraz zaniechanie przez pozwanego przyznania ponownie w roku 2013 Samorządowi Województwa (...) dotacji na sfinansowania zadań zleconych z zakresu gospodarki wodnej zrealizowanych w roku 2012.

W okolicznościach niniejszej sprawy bezsporne było, iż powód zrealizował poprzez swoje jednostki organizacyjne, stosownie do przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1590 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 4, art. 21, art. 26, art. 71 oraz art. 75 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2012 r., poz. 145), zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w zakresie gospodarki wodnej. Bezspornym było także, iż w świetle zawartych umów dotyczących dotacji jak i stosownie do treści art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.), na realizację tych zadań winien był otrzymać środki z dotacji celowych budżetu skarbu państwa, przy czym winny one zostać przekazane w sposób umożliwiający terminową realizację zadań.

O tym, iż dotacje te powodowi w przywoływanej przez niego kwocie przysługiwały świadczy już sam fakt przekazania środków z tej dotacji na rachunek powoda.

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych, co podnosi także sam powód, roszczenie powoda może znaleźć oparcie w przepisie art. 417 § 1 k.c. Zgodnie z treścią tego przepisu za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Z powyższego wynika zatem, iż odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkodę uzależniona jest od uprzedniego ustalenia, iż przy działaniu funkcjonariusza państwowego doszło do działania lub zaniechania niezgodnego z prawem, niezależnie od stopnia zawinienia oraz ustalenia adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy tym działaniem lub zaniechaniem a ewentualną szkodą.

W odniesieniu do roszczeń powoda i podnoszonych przez niego okoliczności faktycznych uznać w ocenie Sądu należy, iż działanie to było działaniem zgodnym z prawem.

Niewątpliwie powodem wytoczenia niniejszego powództwa było niewykorzystanie przez powoda środków z przyznanej dotacji. Zwrócić należy jednak uwagę, co słusznie podnosi pełnomocnik pozwanego, iż fakt uruchomienia środków wymaga spełnienia określonych warunków. W tym wypadku określały je ustalone w maju 2012 r. wytyczne Wojewody w sprawie występowania o środki z budżetu państwa na realizację zadań bieżących oraz inwestycyjnych związanych z budową i bieżącym utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych. Jak przy tym wynika z poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń, powód dochodząc uruchomienia środków z dotacji, o co wystąpił wnioskami złożonymi w dniach 13 i 18 grudnia 2012 r., nie dopełnił wszystkich wymogów, jakie umożliwiały pozwanemu uruchomienie dotacji na zadania inwestycyjne, jakie wykonał powód. Wnioski obarczone były brakami, wymagały uzupełnienia, które ostatecznie nastąpiło dopiero w dacie 27 grudnia 2012 r. W tej też dacie pozwany zapotrzebował środki z dotacji dla powoda, i niezwłocznie po otrzymaniu tych środków z Ministerstwa Finansów w dniu następnym przelał je na rachunek pozwanego. Nie sposób zatem uznać, iż działał w tym wypadku bezprawnie, a tym bardziej, iż to, że środki te znalazły się na rachunku bankowym powoda dopiero w dniu 31 grudnia 2012 r. wynikało z zawinienia w jakikolwiek sposób działania pozwanego. Wprost przeciwnie, z okoliczności sprawy wynika, iż pracownicy pozwanego dopełnili wszelkich starań, aby wnioski powoda rozpoznać jak najszybciej. Świadczy o tym chociażby fakt telefonicznego

informowania pracowników powoda o brakach wniosków uniemożliwiających ich rozpatrzenie, a także fakt, iż weryfikacji niekompletnej i nieuporządkowanej dokumentacji dokonywali oni nawet w dni wolne od pracy. Wnioski, o ile były uzupełnione, rozpoznawane były tego samego dnia i tego samego dnia, po dokonaniu wymaganej weryfikacji, wydawane były dalsze dyspozycje co do umożliwienia uruchomienia dotacji.

To, iż środki mogły zostać uruchomione dopiero w dniu 27 grudnia 2012 r., kiedy powód dostarczył ostatnie faktury, wynikało z działań samego powoda, który wniosków tych w sposób wymagany przepisami nie przygotował.

Działania pozwanego opierały się na obowiązujących przepisach prawa.

W świetle powyższych działań nie sposób przyjąć, iż pozwany działał bezprawnie nie podejmując działań zgodnie z żądaniem powoda, zmierzających do uruchomienia środków z dotacji pomimo nienależytego w świetle wytycznych udokumentowania zrealizowania działań i poniesienia kosztów.

Ponadto odpowiedzialność *ex delicto* wymaga wykazania wskazanych na wstępie przesłanek ją warunkujących. W ocenie Sądu powód nie przywołał żadnych okoliczności, które wskazywałyby, iż uprawnione do tego organy, za które Skarb Państwa – Wojewoda (...) ponosi odpowiedzialność dopuściły się bezprawnego zaniechania, skutkującego powstaniem szkody w majątku powoda.

Niezależnie od tego brak jest także, w ocenie Sądu, podstawy do uwzględnienia roszczenia w oparciu o przepis art. 49 ustawy z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.). Zgodnie z art. 49 § 1 ustawy jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań. W § 5 tego artykułu wskazano, że dotacje celowe, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczonych zadań. Z kolei art. 49 § 6 ustawy, na który powód również wskazuje jako podstawę swojego roszczenia stanowi, że przypadku niedotrzymania warunku określonego w § 5, jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.

Zgodnie z art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 roku, Nr 885) dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Z kolei art. 127 § 1 pkt 1a przywołanej ustawy stanowi, że dotacjami celowymi są środki przeznaczone m.in. na finansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleczonych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

W okolicznościach niniejszej sprawy sposób uzyskania dotacji wymagał spełnienia przez powoda określonych warunków. Pozwany niezwłocznie, stosownie do obowiązujących obie strony wytycznych, niezbędnych dla zweryfikowania wniosków i uruchomienia dotacji, podjął działania zmierzające do przekazania środków z dotacji na rzecz powoda. Bezspornym też jest, iż powód środki te otrzymał jeszcze w 2012 r., a więc przed upływem terminów dotacji. To, iż środków tych nie wykorzystał wynikało wyłącznie z działań i zaniechań samego powoda.

Reasumując, Sąd uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie na żadnej ze wskazywanych przez powoda podstaw prawnych.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku przesłanek uzasadniających odpowiedzialność pozwanego, a wynikających zarówno treści art. 417 k.c., jak i treści art.,,416 k.c. oraz art. 49 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, powództwo podlegało oddaleniu

Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik procesu, mając na uwadze zgłoszone przez pozwanego w tym zakresie żądanie, Sąd w oparciu o przepis art. 98 § 1 i § 2 kpc w zw. z art. 99 kpc i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 ze zm.), zasądził na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa – pełniącej ustawowe zastępstwo procesowe pozwanego, kwotę 7.200,00 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie uwzględnia zarówno wysokość stawek minimalnych, określoną § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) jak charakter sprawy i faktyczny nakład pracy pełnomocnika pozwanego oraz podjęte przez niego w tej sprawie czynności. Mając powyższe na uwadze Sąd w oparciu o przepis art. 98 § 1 i § 2 kpc w zw. z art. 99 kpc orzekł jak w pkt. II wyroku.